

Sletting av personopplysninger i forsikringsforhold

Arve Rolstad Jahren, advokat If | 2. sept. 2020

Agenda:

- Del 1:
 - Kort om formål og prinsipper
- Del 2:
 - Slettebestemmelsen i GDPR art. 17
- Del 3:
 - Slettefrister i forsikring, herunder relevante foreldelsesregler
- Del 4:
 - Noen typetilfeller og mulige konsekvenser

Kan man egentlig
bli glemt av et
forsikringselskap?

Formål og prinsipper

Når må man slette?

Når man ikke lenger kan lagre...

- Et utslag av prinsippene om formålsbegrensning og lagringsbegrensning:
 - Formålsbegrensning, art. 5 nr. 1 bokstav b)
 - Lagringsbegrensning, art. 5 nr. 1 bokstav e)

Slettebestemmelsen

- GDPR art. 17

- Både en rett og plikt til sletting

- Selskapene kan behandle personopplysninger for flere ulike formål og med ulike behandlingsgrunnlag
- Faller et formål eller behandlingsgrunnlag bort, er det ikke gitt at opplysningene må slettes
- Viktig unntak for selskapene: art. 17 nr. 3 bokstav c (rettskrav)

Formålsbegrensning

Aktuelle formål for selskapene:

Admin-
istrasjon av
kundeforhold

Analyse og
statistikk

Markeds-
føring

Avdekke svik

- Antatt at selskapene kan anonymisere som et alternativ til sletting
- Kravene til anonymisering
- Praktisk blant annet for statistikk- og aktuarformål

Tilbaketrekking av samtykke

- Typisk relevant behandlingsgrunnlag ved behandling av helseopplysninger / fagforeningsmedlemskap
- Samtykke kan når som helst trekkes tilbake, jf. art. 7 nr. 3
- Tilbaketrekking påvirker ikke lovligheten av behandlingen før tilbaketrekkingen

Særlig om behandling av helseopplysninger ved inngåelse av forsikringsavtaler, typisk helseerklæring:

- Avtale og samtykke behandlingsgrunnlag ved innsamling
- Avtale og rettskrav behandlingsgrunnlag for etterfølgende behandling

Protester fra den registrerte

- Relevant for behandling knyttet til markedsføring
- Foretaket må justere behandlingen, men opplysningene må ikke alltid slettes

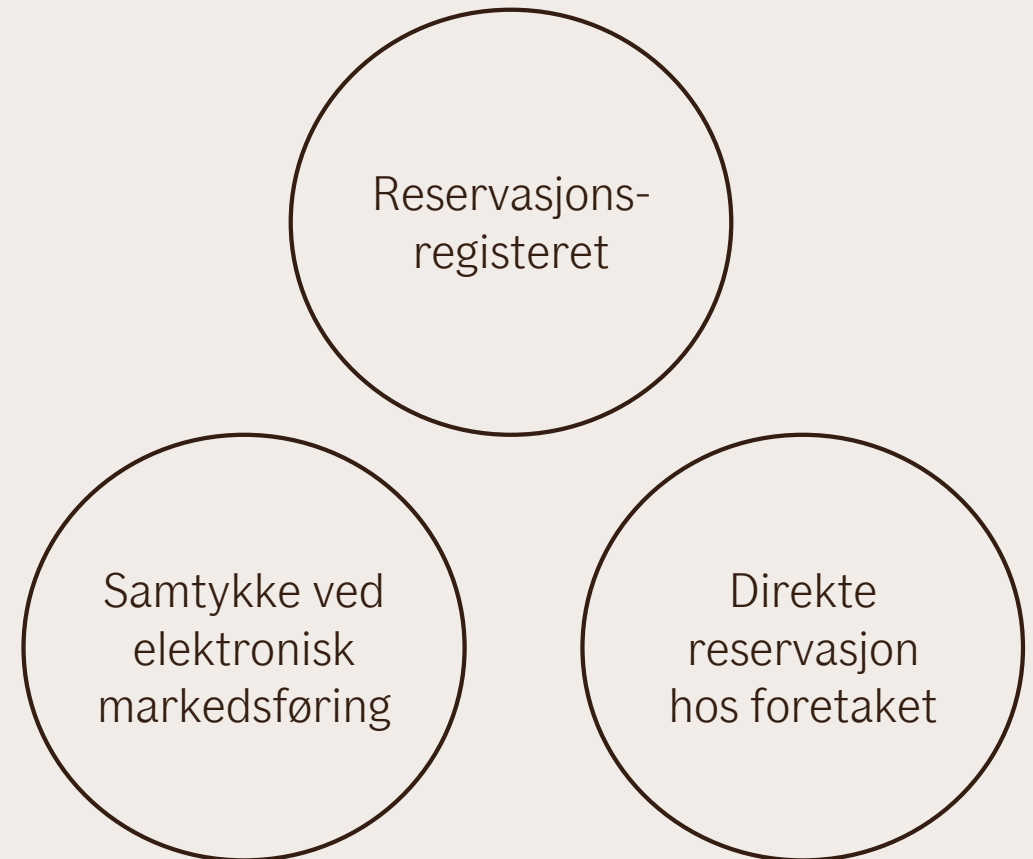
Art. 21 nr. 1

Fordrer ofte en
dobbel
interesseavveining

Art. 21 nr. 2

Vilkårsløs sletteplikt
(men opplysningene
må ofte beholdes for
andre formål)

- Kan være like effektivt for forbrukerne å bruke rettighetene etter markedsføringsloven:

Lagringstid - potensielle kunder

- Aktuelt ved fremsettelse av forsikringstilbud
- Formålet kan anses oppfylt ved
 - Utløpet av akseptfristen
 - Ved avslag
 - Når kunden takker nei

Konsesjonen – 1 måned
Begrunnelsen for dette?

Finans Norges veileder – 6 måneder
Normalt enkelt for kunden å få slettet disse opplysningene

Lagringstid - eksisterende kunder

- Løpende avtaleforhold
- Behandlingen nødvendig for å oppfylle avtalen
- Administrasjon av kundeforholdet, f.eks.:
 - Fornyelser
 - Premie- og vilkårsendringer
 - Skadeoppgjør
- Evt. andre opplysninger

Viktig med oppdatering av opplysninger:

- Utdatert kontaktinfo (adresse, telefonnr. e-post)

Rett til retting (art. 16)

- Selskapene må treffe rimelige tiltak for å sikre at uriktige opplysninger korrigeres
- Plikt til å slette uriktige opplysninger (art. 5 nr. 1 bokstav d)

Lagringstid - tidligere kunder

- Rettigheter og forpliktelser etter at selve forsikringsavtalen er utløpt
- Ikke bare en rett til å oppbevare opplysningene, også en plikt
- Må slette det som ikke er nødvendig for å behandle fremtidige krav

De absolutte
foreldelsesfristene i
utgangspunktet
avgjørende

Absolutt foreldelsesfrister

- Skadeforsikring:
 - FAL § 8-6
 - Absolutt foreldelsesfrist: 10 år
- Personforsikring:
 - FAL § 18-6
 - Absolutt foreldelsesfrist: 10 år
 - Kapitalforsikring i livsforsikring: 20 år
- Ansvarsforsikring
 - FAL § 8-6 andre ledd, jf. foreldelsesl. § 9
 - Absolutt foreldelsesfrist: 20 år
 - MEN: ingen absolutt foreldelsesfrist blant annet for personskade voldt i ervervsvirksomhet
- Yrkesskade
 - Yrkesskadeforsikringsloven § 15
 - Ingen absolutt foreldelsesfrist

Anbefalte slettefrister i Finans Norges veileder for forsikring

* Slettefristene bør begynne å løpe ved utløpet av det kalenderåret forsikringsavtalen avsluttes

Forsikringsprodukt	Slettefrist	Begrunnelse
Skadeforsikring (hovedregel)	10 år	Forsikringsavtaleloven § 8-6 første ledd
Personforsikring (hovedregel)	10 år	Forsikringsavtaleloven § 18-6 første ledd
Kapitalforsikring i livsforsikring	20 år	Forsikringsavtaleloven § 18-6 første ledd
Kapitalforsikring ved uførhet	25 år	Varighetskravet under en uføreforsikring inntreffer normalt mellom 2 og 5 år etter at den dekningsmessige uførheten oppstod
Yrkesskadeforsikring	30 år	Erfaringsmessig få krav som fremmes etter 30 år

Noen typetilfeller - slettebegjæringer

- Lagring er nødvendige for å fastsette kundens rettskrav, jf. unntaket i art. 17 nr. 3 bokstav c
- Plikt til å underrette andre som har mottatt opplysninger som skal slettes, typisk databehandlere
- Sikkerhetskopier

Personalialia som gis til IF for at man skal bli kunde får man ikke slettet!
For noen år siden var jeg kunde hos IF. i flere år har jeg ikke vært kunde men IF har tatt vare på mine personalia og når jeg i dag ønsker å få de slettet kommer problemene. De har vel ikke rett til å ta vare på slikt så lenge jeg har avsluttet kundeforholdet? De har mitt personnummer 11 siffer samt navn og adresse. De har sikkert mye mer også? Men når jeg ber de om å

Noen typetilfeller – avtaler om sletting

- Enkelte kunder ønsker å inngå avtale om sletting
- Frafalle muligheten til å rette krav mot selskapet for å bli slettet
- Hva med avtalen om å slette, når skal den slettes?

Ufravikelige regler i FAL §§ 1-3 og 10-3:

«ikke fravikes til skade for den som utleder rett mot selskapet av forsikringsavtalen»

- Krav fra forsikringstaker
- Krav fra tredjepersoner

Konsekvenser ved manglende sletting

- Manglende sletterutiner vil være et brudd på reglene om innebygd personvern, jf. art. 25
- Foretakene må implementere passende tekniske og organisatoriske tiltak for å slette
- I praksis legge inn sletteregler i systemene
- Varsel om vedtak mot Statens Vegvesen 25. februar 2020
 - Manglende sletting av brikkenummer, lokasjon og passeringstidspunkt
 - Ble lagret utover 5-årsfristen i bokføringsloven
- NOK 4 millioner i bot